

בס"ד. ליל א' דחג השבועות (לפנות-בוקר), ה'תשי"ז

(הנחה בלתי מוגה)

צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לכו, ואיתא במדרש² ביום חתונתו זה הר סיני, חיתונין היו. וביום שמחת לכו זה מתן תורה, שנאמר³ ויתן אל משה ככלותו, ככלתו כתיב. והנה מ"ש חיתונין היו, הרי זה מובן⁴ ע"פ הידוע דחיתונין פירושו התערבות, וכמו שترגם יונתן ע"פ⁵ לא תחתן, לא תתערב. וזהו חיתונין היו, דהנה קודם מ"ת היתה הגזירה⁶ שעליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה, ובמ"ת ביטל הגזירה, ואני המתחיל, שנאמר⁷ וירד הוי' על הר סיני ואל משה אמר עלה אל הוי', וזהו שחיתונין היו, דפירושו התערבות, היינו שנעשה ההתערבות דמעלה ומטה. אמנם צריך להבין מהו ענין צאינה, ומהו ענין בעטרה שעטרה לו אמו, ומהי השייכות דכל זה למתן תורה.

(ב) **אך** הענין בכללות הוא⁸, דהנה בחג השבועות נמשך הכתר לז"א⁹, וזהו בעטרה שעטרה לו אמו, שהו"ע המשכת הכתר (עטרה) לז"א. דהנה, עם היות שגם בכל השנה נמשך כתר לז"א, הרי ההמשכה בכל השנה היא מה שת"ת דאימא נעשה כתר לז"א, היינו שהמשכת הכתר לז"א הוא מבינה, אמנם בחג השבועות נמשך לז"א מבחי' הכתר ממש. ובפרט לפי מ"ש הרמ"ז¹⁰ דהמשכת הכתר שבחג השבועות היא מי"ג תקוני דיקנא דאריך שהם נעלים מאוד, עד שגם החכמה מקבלת רק ממזל אחד מהם, וידוע שבהי"ג תקוני דיקנא דאריך מאיר בחי' ת"ת דעתיק, שבה מאיר בחי' דעת דעתיק, שהוא פנימיות עתיק ממש.

ע' קפא ואילך). תר"ס (סה"מ תר"ס ס"ע קי ואילך).

(9) פרי עץ חיים שער חג השבועות פ"א. לקו"ת במדבר ח, א.

(10) בסה"מ תר"ס שם: "בפע"ח אי' דבשבועות נמשך כתר לז"א מא"א עצמו מיגת"ד שבו, וברמ"ז אי' שהיא מבחי' ת"ת דעתיק" (וראה מקדש מלך לזח"ג סו, ב. — הובא בסה"מ תרנ"ט שם).

(1) שה"ש ג, יא.

(2) במדבר"ר פי"ב, ח.

(3) תשא לא, יח.

(4) ראה גם ד"ה זה באוה"ת שה"ש ח"ב

ע' שפז. ובסה"מ תרנ"ט ע' רג.

(5) ואתחנן ז, ג.

(6) תנחומא וראא טו. שמו"ר פי"ב, ג.

(7) יתרו יט, כ. משפטים כד, א.

(8) ראה גם ד"ה זה תרנ"ט (סה"מ תרנ"ט

וחיתום וגמר ההמשכה הוא בליל שבועות באשמורת הבוקר, ולכן איתא בכוונות¹¹ דבליל שבועות באשמורת הבוקר צריך לטבול במקוה לקבל תוספות טהרה וקדושה בכדי לקבל המשכת הכתר. והנה, מ"ש בעטרה שעטרה לו אמו, דאמו קאי על ספירת הבינה כידוע, ומזה משמע שהמשכת העטרה הוא מבינה, וגם ידוע¹² שמ"ט ימי הספירה ענינם מ"ט שערי בינה, ואח"כ בחג השבועות, שבו נאמר¹³ תספרו חמישים יום, הו"ע שער הנו"ן דבינה, אין זה סותר למשנת שבשבועות ההמשכה היא מהכתר ממש, כי שניהם אמת, והיינו, שההמשכה שבחג השבועות היא מהכתר ממש, אלא שהמשכת הכתר היא ע"י הבינה, אבל גוף ההמשכה הוא מהכתר ממש. וזהו בעטרה שעטרה לו אמו, דמשמעות הכתוב הוא שאמו רק מעטרת את העטרה, ולא שאמו עושה את העטרה, היינו שהעטרה ישנה כבר קודם, ואמו היא רק מעטרת את העטרה שישנה קודם, והיינו שההמשכה אינה מהבינה כי אם מהכתר, אלא שהמשכת הכתר היא ע"י הבינה. וזהו ג"כ שבשבועות נמשך הארת שער הנו"ן דבינה כנ"ל, דהנה ידוע שענינו של שער הנו"ן הוא ליחוד חו"ב¹⁴, וידוע שיחוד חו"ב הוא לצורך הולדת הנשמות¹⁵, ומזה מובן שהו"ע המשכת הכתר ממש, שהרי הלידה היא מהעצמות דוקא. דכמו עד"מ באדם למטה הרי טיפת מוח האב היא מעצמות מוח האב, כמו"כ יובן למעלה שענין הולדת הנשמות הוא מפנימיות הכתר, פנימיות עתיק, ומזה מובן ששער הנו"ן דבינה (שמייחד חו"ב לצורך הולדת הנשמות) יש בו כל עצמות הכתר, אלא שההמשכה היא ע"י הבינה. וזהו צאינה גו' בעטרה שעטרה לו אמו, דכיון שבשבועות הוא המשכת הכתר ממש, הנה בכדי לקבל המשכה זו צ"ל צאינה, שהו"ע העבודה דמס"נ, וע"ד מ"ש¹⁶ אליך אד' נפשי אשא, היינו, שיוצא מכל הענינים שלו, ועי"ז נעשה וראינה בעטרה שעטרה לו אמו, המשכת הכתר שע"י הבינה, שהראי' במדריגה זו היא ע"י צאינה, שיוצא מהכלים והלבושים שלו.

ג) ולהבין ענין אמו בעבודה, הנה איתא במדרש¹⁷ שאל ר' שמעון בן יוחאי את ר' אלעזר בר יוסי כו' אפשר ששמעת כו' מהו

(11) פע"ח שם.

(12) ראה לקו"ת במדבר יב, א ואילך.

(13) אמור כג, טז.

(14) ראה המשך תער"ב ח"ב ע' א"ד.

(15) ראה עין חיים שער טו (שער הזווגים).

(16) תהלים כה, א. פו, ד.

(17) פ"א-ב. לקו"ת נצבים מז, א.

(18) פ"ג, יא.

בעטרה שעטרה לו אמו, א"ל הן, משל למלך שהיתה לו בת יחידה והי' מחבבה יותר מדאי והי' קורא אותה בתי, ולא זו מחבבה עד שקרא אותה אחותי, ולא זו מחבבה עד שקרא אותה אמי. וידוע הענין בזה¹⁸, דמלך הוא הקב"ה, ובת יחידה היא ספירת המלכות, שיש בה ג' מדריגות, בתי, אחותי ואמי. בתי היינו כמו שהמלכות מקבלת מז"א, אחותי היינו כמו שהמלכות וז"א שוין בקומתן, ואמי היינו כמו שהמלכות משפעת בז"א. ובכל ג' המדריגות נאמר לשון חיבוב, שהו"ע העלי'. והיינו שגם בחי' בתי שבמלכות, שהוא כמו שהמלכות מקבלת מז"א, הרי זה עלי' בספירת המלכות. דאף שלכאורה מה שהמלכות מקבלת מז"א הרי זה מעלת מדריגת המלכות מצד עצמה, וא"כ מהו"ע החיבוב, אך באמת הנה גם זה שהמלכות מקבלת מז"א הוא ג"כ חיבוב ועלי', וכמארזו¹⁹ א"ת לבת אלא לבית, היינו שהמלכות נעשית בית וכלי קיבול לקבל ההשפעות מז"א, שזהו ע"י עלי' דוקא. והענין בזה, מצד בחי' ז"א המשפיע, הרי בכדי שיוכל להשפיע למטה צריך להיות על כן יעזב איש את אביו ואת אמו²⁰, שהוא צמצום המשפיע, ואז דוקא יוכל להשפיע למטה, ועד"מ ברב המשפיע שכל לתלמידו שצריך לצמצם את עצמו, דכאשר הרב המשפיע יהי' בשעת מעשה בדביקות למקור השכל שמקבל ממנו, אזי לא יהי' שייך להשפעה כלל, ולכן מוכרח להיות יעזב איש את אביו ואת אמו, היינו לעזוב את הדביקות במקור השכל, ואז דוקא יוכל להשפיע למטה, כמבואר בד"ה שמח תשמח רנ"ז בארוכה²¹. וכיון שהמשפיע מוכרח להניח את עצמו (אָוועקלייגן זיך) בשביל ההשפעה, הרי מכ"ש שכן הוא בהמקבל, שבכדי שיהי' כלי קיבול להשפעה, צריך להיות שכחי עמך ובית אביך²², ואז דוקא ויתאו המלך²³, היינו, שצריך להיות הצמצום שמצד המקבל, שמניח את כל עניניו. וזהו"ע החיבוב והעלי' שבמלכות בכדי שתהי' בבחי' בתי, היינו בית וכלי קיבול להשפעות דז"א. ועלי' הב' שבמלכות היא שנעשית בחי' אחותי, שהמלכות וז"א הם בשוה, ששניהם מקבלים מהמוחין. דהנה המלכות מצד עצמה מקבלת רק מבחי' ז"א, והגם שנמשך בה גם בחי' המוחין, הרי אין זה עצם בחי' המוחין, כי אם רק כמו שהם נשפעים ע"י בחי' ז"א, אבל עצם המוחין הם למעלה מההשפעה

21) סה"מ תרנ"ז ע' קעג ואילך.

22) תהלים מה, יא.

23) שם, יב.

18) ראה סה"מ תרכ"ז ע' שכא ואילך. ע'

שכו ואילך.

19) מגילה יג, א.

20) בראשית ב, כד.

במלכות. ובחי' אחותי הוא החיבוב והעלי' במלכות שמקבלת מעצם המוחין, כמו המדות. ועלי' הג' היא שנעשית בחי' אמי, שהמלכות משפעת בז"א, והו"ע העלי' בעצם הבינה, שבזה היא למעלה מהמדות, שהרי קבלת המדות מהמוחין היא ע"י מיצר הגרון, משא"כ בחי' אמי היינו שהמלכות מקבלת מעצם הבינה, ובפרט ע"פ משנת"ל בענין העטרה שעטרה לו אמו, שהו"ע המשכת הכתר, שמצד זה הרי היא למעלה מהמדות ומשפעת בהם.

[בהמשך המאמר נתבאר בענין תורה לשמה, לשם התורה. וזהו"ע אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עלי'²⁴, שנש"י עושים קיום בהתורה ע"י לימוד התורה לשמה. ופירש בע"ח²⁵ שתורה הוא בחי' ז"א, ומי הוא בחי' בינה, ובחי' "מי" שממית עצמו הו"ע ירכות (נה"י) מצטננות²⁶, היינו סילוק החיות והאורות, היינו שההמשכה ממוחין לז"א הוא רק מבחי' נה"י דאימא, והאורות בכלי נה"י אלו הם רק של ז"א עצמו, וכן מז"א למלכות הוא רק בחי' נה"י, היינו שהמוחין נעשים מהות המדות, ולא אור המוחין שלמעלה מהמדות].

(ע"כ נמצא ברשימה שתח"י)

24) ברכות סג, ב. זח"ב קנח, ב (ברע"מ).
 25) ראה בהנסמן בסה"ש תרפ"ט ע' 54 הערה 6.
 26) ראה סוטה יא, ב. לקו"ת פקודי
 27) שער כ (שער המוחין) פ"ג. וראה גם (הוספה) ח, ד. ובכ"מ.